

Schippers van weleer

Door Corine Nijenhuis

Jan Cornelis van Buren, 79

Schipper 1956-2002

Alpha, luxe motor, 1916, 95 ton
Zilverstad, luxe motor, 1924,
270 ton
Zilverstad, Kempenaar, 1929,
529 ton

Kees is niet alleen schipperszoon, hij is ook zoon van een man die het zand baggeren een ander gezicht heeft gegeven. Vader Koos van Buren begon als knecht bij een kolenboer met een beurtschip. Zo kwam het binnenvaartvirus de familie in.

Al snel kocht hij een eigen schip, een aakje van 35 ton, waarmee hij zand en grind vervoerde. Dat zand beugelde hij zelf. Hij was er goed in, maar na 20 jaar het zware werk zat. Dus bedacht hij een nieuw systeem om het zand van de rivierbodem te krijgen. Een kleine grijper aan een blok in de giek, via de lier met een motor bediend; dat idee bestond nog niet in die vroege jaren '50. Het kostte tijd en geld het systeem functionerend te krijgen, vervolgens werd het direct nagemaakt door concurrent-beugelaars. Daar doet Kees niet flauw over: 'Niets om boos van te worden. Want hoe

meer mensen, hoe meer ideeën.' Hij is trots op de omslag die zijn vader heeft bewerkstelligd.

Zusje

Kees ging op zijn 12de bij zijn vader aan boord. Die had twee jaar eerder gevraagd wat zoonlief wilde worden. 'Schipper natuurlijk', antwoordde Kees. Vader was dolblij: hij had een opvolger voor zijn bedrijf dat, behalve een schip, ook een opslagdepot in Schoonhoven bezat. Ze konden goed varen samen, mede dankzij Kees' instelling: 'Als je vader aan boord is, is je vader de baas.' Toen Kees 18 was, ging vader van boord. Hij kocht een vrachtwagen en ging zand en grind rijden. Kees vond hij oud genoeg om zelfstandig te varen. 'Je kunt het best', zei hij, en toen, alsof het een cadeau was: 'en hier is je zuster.' Magda was 14, zij moest achter het stuurrad, want Kees vond een vrouw voorop niet prettig. Ze rooiden het best samen, al spraken anderen er schande van. Op een verzekeringsvergadering luchtten schippers hun grieven: dat twee kinderen met zo'n grote schuit helemaal alleen naar de Moerdijk voeren. Vader was niet onder de indruk. Hij suggereerde dan maar elders een verzekering te gaan zoeken, waarop het stil werd.

Verre streken

Kees voer tot zijn 21ste met zijn zus. Zij vertrok zodra een jon-

ger broertje de zijschroef kon binnenhalen. Het was de laatste familieconstructie. Daarna kocht Kees een eigen schip en trouwde met een meisje van de wal. Hij had lang op haar moeten wachten; haar vader was fel tegen een schipper als huwelijkskandidaat, dat vond hij 'ruw volk.' Ze konden pas trouwen na een rechtszaak, maar ze was het waard. Al moest ze het varen nog leren, evenals het lossen.

Drie dingen

Ze voeren zand en grind tot Kees zijn horizon wilde verleggen. Met de Kempenaar ging hij over de beurs varen. Tegelijk haalde hij zijn Rijnpatent om naar Duitsland te kunnen. Om het geld ging het nooit: 'Al moest ik voor een

kwartje de ton minder varen, als ik maar naar onbekende plekken kon.'

Nu woont hij aan de wal, in zilverstad Schoonhoven, waar hij zijn schepen naar vernoemde. Zijn levensvisie is niet veranderd. 'Je moet drie dingen meehebben: gezondheid, relaties en krediet. En als je daar elke morgen om vijf uur mee opstaat, dan kun je alles bereiken wat je wilt.' Kees zelf is het levende bewijs van zijn gelijk.

Kent u iemand die beslist niet in deze serie mag ontbreken? Neem dan contact op met de redactie, of mail naar corine.nijenhuis@planet.nl

Schrijfster en beeldend kunstenaar Corine Nijenhuis schreef onder meer de non-fictie roman 'Een vrouw van staal', waarin zij niet alleen de geschiedenis van haar eigen varende woonschip, maar ook die van de Nederlandse binnenvaart van 1901 tot nu vastlegde. Ontmoetingen met oud-schippers tijdens lezingen naar aanleiding van dit boek, leverden een serie nieuwe verhalen op, die tweewekelijks in Schuttevaer verschijnen.

www.corinenijenhuis.com

Grind lossen met de zelflosser op de luxe motor Alpha.
(Foto collectie Kees van Buren)